

Kalisz, dnia 17 marca 2021 r.

Wydział Promocji, Informacji
i Obsługi Rady
Wpł. dnia..... 22.03.2021
Podpis.....

Szanowny Pan
Wincenty Nowak
Radny Rady
Powiatu Kaliskiego

WP.0003.62021

Dotyczy odpowiedzi na interpelacje Radnego Powiatu Kaliskiego Pana Wincentego Nowaka w sprawie zmian w funkcjonowaniu Domu Dziecka w Liskowie ul. Ks. Wacława Błazińskiego 96.

W odpowiedzi na interpelację z dnia 15 marca 2021 r. Radnego Powiatu Kaliskiego Pana Wincentego Nowaka, dotyczącej obawy o przyszłe losy Domu Dziecka w Liskowie ul. ks. Wacława Błazińskiego 96, jego wychowanków, a także pracowników tam zatrudnionych, chcielibyśmy poinformować o przyczynach takiego stanu rzeczy, podjętych w tym zakresie działaniach i ich efektach.

Na wstępie należy wskazać, że do zaistniałej sytuacji, w której obecnie się znajduje się placówka, doprowadziły wprowadzone zmiany w prawodawstwie w tym przypadku w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 r., która szczegółowo reguluje zasady funkcjonowania placówek opiekuńczo – wychowawczych. Zmiany do których musi się dostosować placówka wynikają z następujących artykułów i punktów ww. ustawy.

– art. 95 ust. 3, który mówi o tym, że w placówce opiekuńczo – wychowawczej typu socjalizacyjnego, interwencyjnego lub specjalistyczno-terapeutycznego można umieścić, w tym samym czasie, łącznie nie więcej niż 14 dzieci oraz osób, które osiągnęły pełnoletność, przebywając w pieczy zastępczej....,

– art. 106 ust. 2, który mówi o tym, że w budynku może mieścić się tylko jedna placówka opiekuńczo – wychowawcza,

– art. 106 ust. 2a, który mówi o tym, że nie może się mieścić na jednej nieruchomości gruntowej ani w jednym budynku z izbami wytrzeźwień lub zapewniającymi całodobową opiekę...

– art. 106 ust. 3 i 3a, zgodnie z którym Wojewoda może zezwolić uznaniowo na funkcjonowanie w jednym wielorodzinnym budynku więcej niż jednej placówki opiekuńczo – wychowawczej do 14 dzieci, uwzględniając specyfikę i zadania tych placówek oraz potrzeby środowiska lokalnego w przypadku lokali stanowiących odrębną nieruchomość w rozumieniu przepisów o własności lokali,

– art. 232 ust.1-2, który mówi o tym, że w placówkach opiekuńczo – wychowawczych, o których mowa w art. 229 ust. 1-3 i 7, w okresie od dnia 1 stycznia 2015 r. do 31 grudnia 2019 r. mogą przebywać dzieci powyżej 7 roku życia. Po upływie okresu, o którym mowa w ust. 1 w placówkach opiekuńczo – wychowawczych mogą przebywać dzieci powyżej 10 roku życia. Artykuł ten co prawda wprowadza możliwość odstępstwa od reguły, poprzez powołanie się na art.

95 ust.2 ww. ustawy, który dopuszcza w opisanych sytuacjach umieszczenie w placówce dziecka poniżej 10 roku życia.

W odpowiedzi na pytanie, o to czy analizowano możliwość powstania w Liskowie dwóch odrębnych placówek w obecnym budynku Domu Dziecka, chcielibyśmy Pana poinformować, iż takie rozwiązania były rozważane. W tym zakresie podjęte również zostały stosowne działania zmierzające do urzeczywistnienia tych planów. W efekcie końcowym zgodnie z założeniami naszego planu, chcieliśmy przekształcić placówkę w taki sposób, by nie zmniejszać liczby miejsc dla wychowanków i nie doprowadzić tym samym do redukcji etatów wśród pracowników zatrudnionych w placówce.

By zrealizować powyższe cele w dniu 26.02.2020 r Dyrektor Domu Dziecka w Liskowie pismem zwrócił się z prośbą do Starosty Kaliskiego w sprawie zajęcia stanowiska, dotyczącego propozycji utworzenia trzech oddzielnych placówek. Podział miał wyodrębnić: placówkę główną w której znajdowałaby się administracja, dyrektor i specjaliści, natomiast w dwóch pozostałych znajdowałiby się wychowawcy. W każdej z trzech nowo powstałych placówek umieszczonych byłoby po dziesięcioro wychowanków.

Starosta Kaliski zaakceptował proponowaną formę zmian przez Dyrektora Domu Dziecka w Liskowie, o czym pismem z dnia 27 lutego 2020 r. poinformował Wojewodę Wielkopolskiego. Powyższa informacja stanowi również odpowiedź na pytanie dotyczące zgłoszenia do Wojewody Wielkopolskiego propozycji przekształcenia istniejącej placówki.

W odpowiedzi Wojewoda Wielkopolski pismem z dnia 11 września 2020 r. w związku ze zbliżającym się terminem osiągnięcia standardów, zwrócił się z prośbą do Starosty Powiatu Kaliskiego o przedstawienie szczegółowo rozpisanego harmonogramu działań, opatrzonego datami w jakich zadania będą realizowane. Przedmiotowy harmonogram przekształcenia Domu Dziecka w Liskowie z przypisaniem konkretnych zadań i dat, został sporządzony w dniu 21 września 2020 r., następnie przekazany został pismem z dnia 30 września 2020 r. Wojewodzie Wielkopolskiemu.

W dokumencie tym wskazano, że do dnia 30 października 2020 r. nastąpi podział budynku Domu Dziecka w Liskowie, na trzy odrębne lokale w myśl przepisów ustawy o własności lokalu, zostanie także złożony wniosek o uzyskanie zaświadczenia o samodzielności lokali. Wygaszenie zarządu trwałego dla Domu Dziecka nastąpi do dnia 14.11.2020 r. Ustanowienie zarządu trwałego nieruchomości lokalowych dla Domu Dziecka nr 1,2,3 powinno nastąpić do 30 listopada 2020 r.

Na przełomie miesiąca września, października i listopada przygotowano nowe projekty statutów i regulaminów dla nowo powstałych placówek, które następnie miały zostać uchwalone przez Zarząd Powiatu Kaliskiego. W tym samym czasie w dziale księgowości opracowano materiały planistyczne na 2021 r. dla nowych placówek. Zgodnie z opracowanym harmonogramem przekształcenia do końca 2020 r. planowano podjąć czynności związane z przygotowaniem i złożeniem wniosku do Wojewody Wielkopolskiego o wydanie zezwolenia na prowadzenie placówek od 01.01.2021r. Zaplanowano również podjęcie czynności związanych z uregulowaniem rachunków bankowych, przekazanie informacji odpowiednim organom i instytucjom o przekształceniu placówki. Harmonogram uwzględniał także, wykonanie takich zadań jak: przeprowadzenie inwentaryzacji, przekazanie dokumentacji i mienia, zamknięcie starych i otwarcie nowych ksiąg rachunkowych oraz uregulowanie stosunków pracy Dyrektora i pracowników Domu Dziecka.

W celu realizacji powyższych założeń w dniu 22 września odbyło się wspólne spotkanie Dyrektora Domu Dziecka w Liskowie z architektem, dyrektorem wydziału gospodarowania mieniem Starostwa Powiatowego w Kaliszu oraz przedstawicielem Powiatowego Centrum Pomocy

Rodzinie. Efektem tego spotkania było wykonanie projektu podziału nieruchomości do wyodrębnienia samodzielności trzech lokali użytkowych. W tym zakresie dokonano również fizycznego podziału działki na której dotychczas funkcjonowały wspólnie w jednym budynku dwie placówki tj. Dom Dziecka oraz Dom Pomocy Społecznej. Decyzją Wójta Gminy Lisków z dnia 25.05.2020 r. obie te placówki znajdują się na osobnych działkach ewidencyjnych zaś Dom Dziecka utracił tytuł prawny do działki na której znajduje się Dom Pomocy Społecznej. W związku z powyższym nastąpiło fizyczne rozdzielenie dwóch działek, a tym samym rozdzielenie obu placówek, którym nadano nowe numery i adresy. Tym samym spełniono wymóg art. 106 ust. 2a oraz ust. 3 i częściowo ust. 3a. Wszystkie te informacje zostały przekazane Wojewodzie Wielkopolskiemu pismem z dnia 18 grudnia 2020 r.

Odpowiadając na kolejne pytanie zawarte w interpelacji, dotyczące zgłoszenia Wojewodzie Wielkopolskiemu problemów z dotrzymaniem terminu wprowadzenia zmian wynikających z zapisów ustawy, chcielibyśmy poinformować, iż zostało to uczynione pismem Starosty Kaliskiego z dnia 18 grudnia 2020 r. Zgodnie z treścią tego pisma problemy te wynikały z faktu, iż większość wychowanków pochodzi z terenów innych powiatów, obecnie powiaty te nie dysponują wolnymi miejscami w instytucjonalnych formach pieczy zastępczej. Przeniesienie wychowanków do innych form pieczy zastępczej utrudnia również obecna sytuacja pandemiczna w kraju. W dalszej części tego pisma Starosta Kaliski zwrócił się do Wojewody Wielkopolskiego z prośbą o przedłużenie terminu w którym muszą być spełnione standardy dla Domu Dziecka w Liskowie.

W odpowiedzi z dnia 4 stycznia 2021 r. Wojewoda Wielkopolski przychylił się do ww. prośby na podstawie art. 106 ust. 9 pkt. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r., poz. 821 z późn. zm.), wyznaczając dodatkowy termin na osiągnięcie wymaganych przepisami prawa warunków i standardów, do dnia 31 grudnia 2021 r. Przy czym zaznaczył również, że przepis art. 106 ust. 9 ww. ustawy nie daje podstaw do wydłużenia raz wyznaczonego ww. dodatkowego terminu, a brak spełnienia standardów określonych przepisami prawa, tj. brak potwierdzenia ich spełnienia przez wydanie stosownej decyzji, będzie się wiązał z cofnięciem zezwolenia na prowadzenie ww. placówki.

Analizując wszystkie wyżej opisane działania ze strony Dyrektora Domu Dziecka w Liskowie oraz Starostę Powiatu Kaliskiego Wojewoda Wielkopolski zgodnie z art. 106 ust 3 ww. ustawy mógłby zezwolić na przekształcenie placówki (oczywiście pod warunkiem spełnienia również technicznych możliwości budynku, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 292, poz. 1720)), gdyby podmiot ubiegający się o zezwolenie wykazał niepodważalne „potrzeby ze strony środowiska lokalnego”.

W ostatecznej odpowiedzi w piśmie Znak: PS-III.9421.16.2021.5 Wojewoda Wielkopolski wskazując na przepisy Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego zaznacza, że dziecko pozbawione opieki rodziców powinno być umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej, a dopiero gdy jest to niemożliwe w pieczy instytucjonalnej. W uzasadnieniu wskazuje on na to, że przez „potrzebę środowiska lokalnego” należy rozumieć zabezpieczenie potrzeb w kontekście całego systemu pieczy zastępczej na swoim terenie, poprzez pryzmat potrzeb dzieci i ich rodzin, zamieszkujących teren naszego powiatu. Potrzeba środowiska lokalnego musi dotyczyć przede wszystkim potrzeb dzieci, w dalszej kolejności pod uwagę można brać inne aspekty np. tj. miejsca pracy itp. Zdaniem Pana Wojewody, placówka opiekuńcza – wychowawcza istnieje po to, aby zaspakajać niezbędne potrzeby życiowe dzieci pozbawionych opieki rodziców, w tym m. in. poprzez pracę z rodzinami biologicznymi, co daje nieocenione korzyści dla zdrowia psychicznego dzieci, nawet w sytuacji

kiedy powrót do rodziny nie jest możliwy. Stąd niezwykle ważne jest, aby dzieci przebywające w placówce pochodziły z powiatu położenia placówki lub najbliższych, aby praca z rodziną biologiczną była możliwa, a kontakt z nią jak najczęstszy. Wojewoda wskazuje iż potrzeba środowiska lokalnego w zakresie miejsc w instytucjonalnej pieczy zastępczej na terenie Powiatu Kaliskiego jest zapewniona. Z danych zebranych na podstawie ostatnich kontroli wynika, że łącznie w placówkach instytucjonalnych (a są cztery) w zdecydowanej większości umieszczone są dzieci z terenów innych powiatów, a więc aby Powiat Kaliski mógł zapewnić pełne obłożenie placówek, nie mając zapotrzebowania z własnego terenu, realizuje potrzeby innych powiatów.

Ponieważ przepis art. 106 ust.3 ww. ustawy jest przepisem uznaniowym i ustawodawca od decyzji Wojewody uzależnił wydanie zezwolenia, w Wielkopolskim Urzędzie Wojewódzkim w Poznaniu przyjęto zasadę, że sposobem na wykazanie „potrzeby środowiska lokalnego” w zakresie prowadzenia więcej niż jednej placówki opiekuńczo – wychowawczej w jednym budynku, będzie przeważająca liczba dzieci pochodzących z powiatu wnioskującego o zezwolenie. Powiat wnioskujący mógłby wykazać w ten sposób, że potrzeby jego środowiska przeważają w stosunku do realizowanych przez ten powiat potrzeb innych powiatów. Oznacza to, że w przypadku dwóch placówek opiekuńczo – wychowawczych dla 14 wychowanków, z terenu powiatu wnioskującego musi pochodzić co najmniej 15 wychowanków. Wojewoda wskazuje również na to, że jest to praktyka utrwalona, a odstępianie od niej byłoby krzywdzące w stosunku do innych powiatów województwa wielkopolskiego, którym odmówiono wydania zezwolenia właśnie z tych przyczyn.

Dyrektor Domu Dziecka w Liskowie przewiduje redukcje etatów w przypadku zmniejszenia liczby podopiecznych. Sukcesywnie, w miarę zmniejszania się liczby wychowanków, będą podejmowane działania zmniejszające kadrę pracowniczą. Pracownicy byli poinformowani przez Dyrektora z dniem wejścia w życie ustawy zmieniającej funkcjonowanie placówki o takiej możliwości. Informacja ta została przekazana po raz kolejny, w momencie powzięcia informacji o konieczności przekształcenia placówki z redukcją miejsc dla wychowanków.

Wychodząc naprzeciw potrzebom pracowników Dyrektor Domu Dziecka otrzymał w lutym br. informacje ze strony Starosty Kaliskiego o naborze na wolne stanowisko inspektora w pieczy zastępczej w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Kaliszu. Informację tę Dyrektor Domu Dziecka niezwłocznie przekazał podległym pracownikom, jednakże żaden z nich nie zdecydował się na zmianę pracy.

Podsumowując wszystkie wyżej opisane działania, podjęte przez Dyrektora Domu Dziecka w Liskowie jak również Starostę Kaliskiego, miały na celu utrzymanie dotychczasową liczbę miejsc dla wychowanków w placówce oraz dotychczasową liczbę etatów. W trosce o poczucie bezpieczeństwa i stabilizacji emocjonalnej przebywających tam wychowanków, jak również zatrudnionych pracowników dołożono wszelkich starań, aby nie dopuścić do zmniejszenia placówki.

STAROSTA KALISKI

Krzysztof Nosal

Do wiadomości:

- Przewodniczący Rady Powiatu Kaliskiego – Jan Adam Kłysz